

Saarna Karjasillan kirkossa 6.6.2021, 2. su helluntaista, Matt.16:24-27

Kirkkoherra Juhani Lavanko

Tämä viikonvaihte on monelle erityisen merkityksellinen. Jotakin jää taakse. Jotakin uutta on edessä. Lakkiaiset ja muut valmistujaisjuhlat ovat elämänpolun risteyskohtia. Risteysasemat ovat valinnan paikkoja. Ovatko tulevaisuuden askelmerkit jo hahmottuneet? Onko tulevaisuus pelkkiä kysymysmerkkejä vai onko kaikki jo selvää?

Ainakin kunnallisvaaliehdokkaille myös tuleva viikonvaihte on erityisen merkityksellinen, onhan sunnuntai 13.6. varsinainen äänestyspäivä. Valtuustoon valituksi tuleminen vaatii myyntipuhetta. On oltava imua. Jos ei ole kannatusta, jää luottamushenkilön paikka saamatta.

Tässä vain pari ajankohtaista esimerkkiä poluista ja risteyskohtia. Ihmisen elämänkaari kohtaa haastavia tilanteita on monien polkujen ja monien risteyskohtien tie. Ajattelen, että risteyskohtat ovat meille annettuja mahdollisuuksia. Niissä on pysähtymisen ja miettimisen paikka.

Risteyskohtissa voi kokea henkistä imua ja vetoa moneen suuntaan, ehkä myös sosiaalista painetta ja työntöä. Näillä elämänkaaren risteysasemilla saatamme myös kuulla ehkä hiljaisen ja kuitenkin tunnistettavan Jeesuksen kutsun ”Seuraa sinä minua”. Voi olla, että kutsu tulee jostakin kaukaa, ehkä vuosien takaa. Ehkä se on muisto rippikoulusta. ”Seuraa sinä minua.”

Kutsu seuraamiseen on evankeliumien yksi keskeinen punainen lanka. Se ei ole koukuttavaa myyntipuhetta. Vai mitä sanot päivän evankeliumista. ”Jos joku tahtoo kulkea minun jäljessäni, hän kieltäköön itsensä, ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua.” Evankeliumilehdillä Jeesuksen kutsu on usein suunnattu opetuslasten sisäpiirille, harvoille ja valituille. Onko kutsulla jokin viesti meille tavallisille kuolevaisille? Löytääkö kutsu oman elämän kadottamisesta kaiken pohjaa vain munkkiuteen vihkiytyvissä ja muissa hurskaissa valioyksilöissä vai onko kutsu seuraamiseen tarkoitettu erotukseksi meille kaikille, sinulle ja minulle? Jos näin on - jos kutsu seuraamiseen on tarkoitettu meille - niin mitä Jeesuksen seuraaminen tarkoittaa? Tarkoittaako se kaikesta omasta luopumista? Kyllä vaan, sitä se tarkoittaa. On luovuttava kaikesta omasta. Miten muuten asianlaita voisi olla, jos ja kun Jeesus sanoo: ”Joka tahtoo pelastaa elämänsä, kadottaa sen, mutta joka elämänsä minun tähteni kadottaa, on sen löytävä”.

Jeesuksen arvoituksellista puhetta ei ole helppoa ymmärtää. Eivät sitä ymmärtäneet myöskään ensimmäiset oppilaat. Heillä oli oppimisvaikeuksia. Heillä oli alituinen tukiovetuksen tarve. Evankeliumeissa toistuu toteamus: ”He eivät ymmärtäneet mitään Jeesuksen sanoista”. Se on merkillistä, että kaikesta huolimatta he kuitenkin lähtevät liikkeelle ja seuraavat. Jeesuksessa täytyy olla merkillistä imua, jotain, mikä ei jätä rauhaan. Vasta pääsiäisaamun ihme, ylösnousseen, elävän Kristuksen kohtaaminen avaa heidän silmänsä näkemään, mistä on kysymys. He vakuuttuvat Jeesuksen asiasta. Heistä tulee rohkeita ristiinnaulitun, ylösnousseen Herran todistajia.

Saatamme ajatella, että kristinuskossa on kysymys jostakin vaikeasti sisäistettävästä pään tiedosta, ehkä kesän rippikoululeireillä päntättävistä ulkoläksyistä. Toki pään tiedollakin on jotakin merkitystä. Kuitenkin Jeesuksen seuraamisessa on kysymys muusta. On kysymys vaikeasti sanotettavasta ja kuitenkin elämyksellisesti koettavasta yhteydestä, jakamisesta ja osallisuudesta. On kysymys suhteesta elämisestä. Jeesuksen kutsuun kytkeytyy läheisesti kehoitus parannuksen tekemiseen. Oikeastaan parannuksen tekeminen on kyllä äärimmilleen epäonnistunut ilmaus. Se

ymmärretään herkästi kapeasti ja vain syntikeskeisesti. Termin taustalla on Uuden testamentin alkukielen, siis kreikan sana metanoia. Sanatarkasti suomennettuna se merkitsee ajatustavan muutosta. Se on siis jostakin vanhasta, ehkä pinttyneestäkin käsityksestä luopumista ja uuden omaksumista. Jeesuksen kutsun ytimessä on asennemuutoksen vaatimus. Jeesus kehottaa luopumaan kaikesta, mikä on omaa - perimältään ihan vaan sen vuoksi, koska meillä ei ole mitään omaa. Kaikki hyvyys on Jumalan lahjaa. Kaikki on lainaksi saatua. Uuden asenteen sisäistäminen, uudistuminen, merkitsee irti päästämistä kaikesta mammonasta, johon takiaisten lailla olemme takertuneet ja kiinnittyneet. Orjuuden tilalle löytyy henkinen vapaus. Ylpeyden ja itsekkyyden tilalle kasvaa nöyryys ja kiitollisuus. Vapauden apostoliksi tituleerattu Paavali hehkuttaa siteistä vapautumisen tuntojaan toisessa Korinttilaiskirjeessä ”Mitään omistamatta, mutta kuitenkin omistaen kaiken” (2 Kor 6:10).

Varhaiset kristityt kutsuivat toisiaan tien kulkijoiksi. Tien kulkijat kulkevat monenlaisia polkuja. He saapuvat risteyksiin. Suunnitellut askelmerkit toteutuvat tai jäävät toteutumatta. Voi olla, että he menestyvät elämässään. Ehkä he saavat kunniaa ja kiitosta. Yhtä lailla he voivat kohdata vastoinkäymisiä. Matkalla on kompastelua ja nilkuttamista, koettelemuksia, ikävyyksiä ja epäonnistumisia, suoranaisia onnettomuuksia, läheisten ihmisten menetyksiä.

Polut ovat monet. Ja kuitenkin on jotakin, mikä tien kulkijoita yhdistää. On jotakin, millä perusteella koemme kohtalonyhteyttä. On jotakin, millä perusteella voimme myös sanoa, olemme saman tien kulkijoita. Se jokin on Jeesus Kristus. Hän on tie, totuus ja elämä. Tie on siis Jeesus Kristus. Hän yhdistää taustoiltaan erilaiset, tuhansien kilometrien päässä toisistaan elävät ihmiset saman tien kulkijoiksi. Saman tien kulkijoita yhdistää se, että maallisen rikkauden ja muun mammonan sijasta he turvaavat elämänsä Kristukseen.

Tällä suhteessa elämisen tiellä saat jakaa kaikki asiasi, elämäntuntosi, huolesi ja murheesi, ilosi ja kiitollisuutesi. Saat elää osallisena Jumalan lahjoista, syntien anteeksi saamisesta ja iankaikkisesta elämästä. Osallisuus on totta tänään. Juuri nyt käsillä oleva elämäsi on tänään ikuisen Isän sylissä. Ylösnousseen lupaus seuraajalleen on arjen jakaminen, mitä ikinä se sitten itse kunkin kohdalla onkin. Jeesuksen seuraaminen toteutuu arjen tavallisuudessa ja haasteissa, epä mukavuusalueelle suostumisessa, rohkeassa toisen ihmisen rinnalle asettumisessa ja hänen tarinansa jakamisessa. Tien kulkijat saavat kokea matkakumppanuutta. Matkalla tien kulkijat kokevat myös voimaannuttavia tähtihetkiä. Kaipuuseen ja ikävään, nälkään ja janoon on vastaus. Kiitosaterian viettäminen kotikirkon alttarilla yhdessä muiden tien kulkijoiden kanssa on juhlahetki. Sitä voi verrata Jeesuksen oppilaiden kirkastusvuorikokemukseen. Mitään omistamatta, mutta kuitenkin omistaen kaiken saamme kiittää, saamme ylistää, saamme palvoa Kristusta.